

Юний друже!

Запрошую тебе в чергову мандрівку Країною музичного мистецтва. Цьогоріч ти отримаєш можливість зазирнути в скарбницю музичних жанрів й відкрити для себе шедеври української та зарубіжної камерно-вокальної, камерно-інструментальної, хорової і симфонічної музики. А ще протягом навчального року ти ознайомишся з особливостями національних вокальних та композиторських шкіл, разом із однолітками будеш аналізувати музичні твори, розпізнавати їхні характерні жанрові ознаки й виконувати пісні. Окрім того, на сторінках зошита запропоновано цікаві творчі завдання, ребуси, ігри, ритмічні вправи і вправи на імпровізацію, які допоможуть тобі розвинути власні здібності й удосконалити виконавські уміння та навички.

Отож, мандруймо до нових відкриттів разом! Бажаю тобі успіхів у навчанні та приємного спілкування з чарівною МУЗИКОЮ!

Авторка

Умовні позначення

— виконай завдання

— послухай музику, переглянь відео

— заспівай пісню

— хвилинка творчості

— ігровий майданчик

Тема I. ШЛЯХАМИ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА

Урок 1 У колі мистецтв

Р. Гриньків. Елегія для бандури.

Який настрій створює прослухана мелодія? Познач (✓) слова, якими можна описати характер цієї музики.

☐ задумлива	☐ лірична	☐ грайлива	☐ швидка
☐ пригнічена	☐ покірна	☐ байдужа	☐ грізна
☐ бадьора	☐ холодна	☐ повільна	☐ сумна

Розгадай ребус. Запиши розшифроване слово.

_____

Перестав склади та літери і запиши правильне визначення поняття «елегія».

Елегія — кавонийль ич струінтаменнийль вірт замлидугово, носумго хактерару.

Створи графічний етюд за мотивами прослуханої «Елегії» Р. Гриньківа. Техніка виконання — плямографія.

Пригадай, що тобі відомо про бандуру. Доповни речення.

Бандура належить до _____ музичних інструментів. Вона має _____ струн.

Запиши відповіді на запитання.

Що називають музичним жанром?

Які жанри музикознавці вважають первинними?

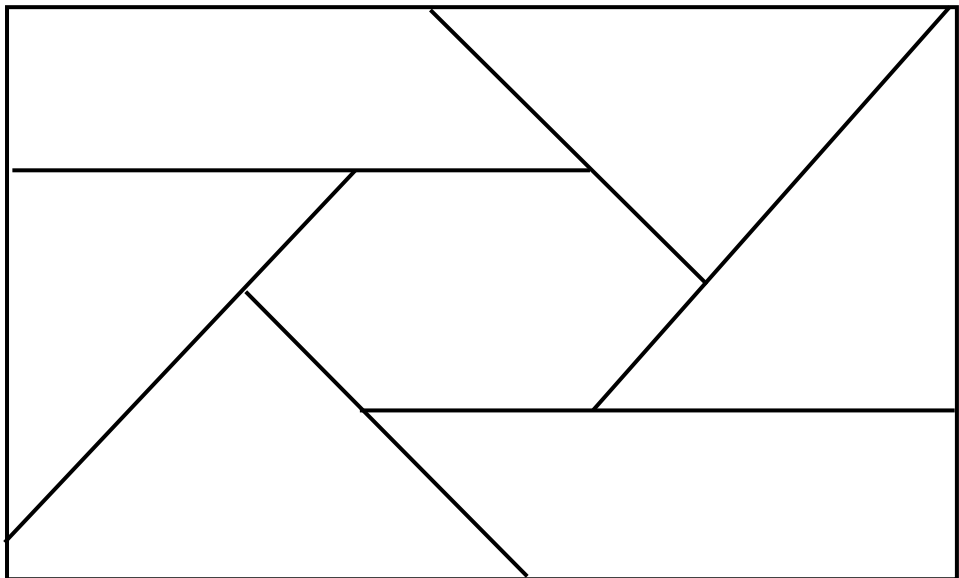

Розучуємо пісню **«Рідна Україно моя»** (слова і музика Н. Май).

Заспівай пісню під супровід музичного інструмента. Покажи рукою, як рухається мелодія пісні.

Виконай малюнок-колаж, зобразивши свої улюблені пісні та музичні твори. Продемонструй цю роботу друзям і попроси їх розгадати, що саме тобі подобається.

Урок 3 Палітра жанрів мистецтва

М. Лисенко. Пісня без слів: опус 10 № 1 (п'єса для фортепіано).

Яка музика прозвучала: інструментальна чи вокальна? Добери й запиши слова, що якнайповніше характеризують мелодію прослуханого твору.

Які образи поставали у твоїй уяві під час слухання п'єси М. Лисенка? Спробуй передати їх у графічному малюнку. Техніка виконання — кольорові олівці.

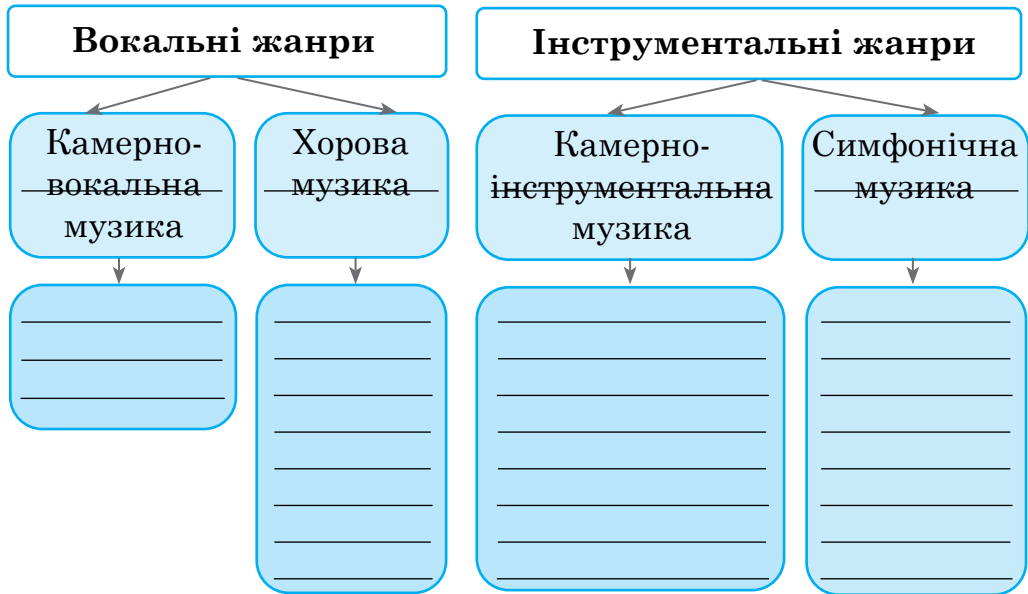
Доповни визначення.

П'єса (франц. *pièce* — шматок) — _____ за обсягом _____ або _____ завершений музичний _____.

Пригадай палітру музичних жанрів і доповни схему.

Жанри музичного мистецтва

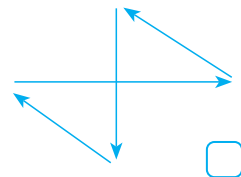
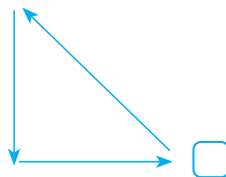
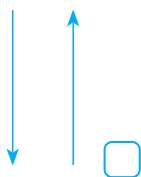
Виконуємо пісню «Рідна Україно моя» (слова і музика Н. Май).

Обери улюблений музичний інструмент і створи на ньому ритмічний супровід до пісні. Запиши свій виступ на диктофон та поповни цим записом власну музичну колекцію.

Гра «Я — диригент/диригентка».

Обери правильну схему диригування до пісні та постав біля неї позначку (✓). Для того, щоб знайти потрібний варіант, заспівай перший куплет та спробуй диригувати. Музика підкаже відповідь.

Урок 5 Від народного до сучасного

Розгадай ребус. Запиши розшифроване слово та вкажи, що воно означає.

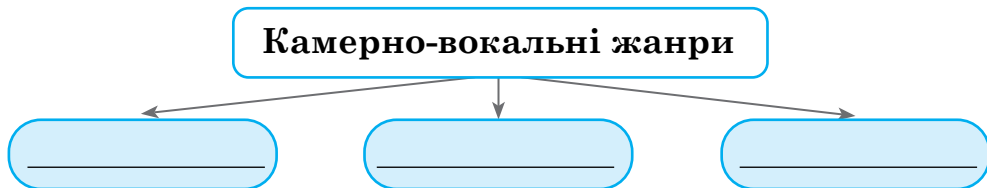

Які ще музичні жанри належать до камерно-вокальних? Доповни схему.

Калейдоскоп жниварських народних пісень (у виконанні фольклорного гурту «Древо»).

Серед поданих ілюстрацій знайди і познач (✓) ті, які найбільше відповідають змісту прослуханих фрагментів.

Українська народна пісня «Сирітка» (у виконанні лірника А. Ляшука).

Опиши свої враження від прослуханої пісні. До якого жанру вона належить? Охарактеризуй особливості звучання колісної ліри.

Українська стрілецька пісня «Ой у лузі червона калина» (у виконанні гурту «Бумбокс»).

Заспівай цю пісню разом з однокласниками як гімн нескорених українців.

Лемківська народна пісня «Плине кача по Тисині» (у виконанні І. Іщенко).

Визнач, до якого жанру належить ця пісня. Познач (✓) слова, які найбільш яскраво описують її характер.

☐ бадьора	☐ сумна	☐ енергійна	☐ стримана
☐ схвильована	☐ ніжна	☐ трагічна	☐ спокійна
☐ сувора	☐ траурна	☐ стрімка	☐ лірична

Розучуємо українську народну пісню **«По дорозі жук, жук»** (у сучасній обробці).

Створи ритмічний супровід до пісні за допомогою рук і ніг, використовуючи різні способи видобування звуків.

Доповни малюнок до пісні «По дорозі жук, жук», обравши техніку виконання на власний розсуд.

